

2. szám.

Január 9. 1875.

Megjelenik minden **szombatnapon** másfél iven sokféle képekkel ellátva.

Előfizetési ár : Egész évre jan.—decz. 8 frt, 6 hóra 4 frt. 3 hóra 2 frt.

• Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvtárúrnál. **Kiadó-hivatal** : Pest, barátok-tere Athenaeum-épület. **Hirdetések díja** : 4 hasábos nempareille sor 10 kr.

Hirdetések felvételnek : egyedül **Láng Lipót és társa.** I. nemzetközi hirdetések felvéte'i hivatal **Budapesten.** MARIA VALERIA-UTCZA THONETUDVAR

XXVI. kötet.

EGÉSZ AZ ÉSZAKI POLUSIG!

vagy:

MI LETT TOVÁBB A TEGETTHOFFAL?

Regény.

EGY A HAJÓN HÁTRAMARADT MATRÓZ FELJEGYZÉSEI UTÁN.

JULES VERNE

oktatásai szerint

írta KAKAS MÁRTON.

III.

A jeges medvék Rareyje.

MIKOR fölbredtem, egyes egyedül találtam magam a hajón.

Kiabáltam társaim után: a doktor után: a kapitány után: semmi viszhang.

Engem itt felejtettek.

Összejártam a hajó egész üregét kétségbeesetten. Seholy harapás kétszersült nem maradt hátra, sem egy doboz gulyáshús conservée; de bár egy palack tokajit felejtettek volna itten abbul a Jálricsfélébül. Az a kettős veszedelem állt előttem, hogy ha nem eszem, meghalok éhen, s ha tokajit nem iszom rá, skorbutot kapok.

Még azonfölül a puskákat is úgy elvitték maguk, s ugyanakkor, a midőn a maczkót elejté a golyó, az égő

kal, hogy nekem egyet se hagytak, a mivel magamat a vadak ellen védelmezsem s a mivel magamnak valami pecsenyét lőjek. Ágyuval csak nem lőhetek medvét.

Az ágyuról egy mentő gondolatom támadt. Az ágyukat csak itt hagyták! Megyek s kisütőgetem őket egyenkint. Talán nem mentek el még nagyon messze. Itt e helyen az ágyulövés napijáratra elhallik. Talán megneszelik a segélylövéseimet s visszatérnek értem.

Ezzel a szándékkal léptem át a tűzér kamarába.

Ott várt rám a legnagyobb ijedelem.

A mint kinyitám az ajtót, egyszerre nekem rohan egy óriási medve.

Az ágyulyukon bújtt be bizonyosan.

És én rá ismertem a jeges medvére.

Anyamedve volt, tegnapelőtt lőttem el a kis fiát,

fojtás az anyja hátára esett s kiperzselte egy foltot a bundájából. Erről a perzselés foltról ismertem rá.

És én megettem ennek az asszonyságnak a fiát. Most ez fog megenni engem.

Védtelen voltam. Ré múltomban átrohantam a chemicáliák és naturáliák kabinetjébe; s annak az ajtaját bereteszeltem.

Csakhogy ez vaj mi gyöngye ellenállásra számított akadály.

A medve pusztá tenyerével képes lesz a deszkából egy táblát beütni s azon bejönni.

Veszve vagyok. Nem tehetek semmit a védelmemre. Legalább megkönnyítem magamnak a rám váró legiszonyubb kinhalált. Hogyan? Hát azzal a szerrel, a mivel a doktorok szokták a kinos operációk alatt a patientst elaltatni. Chloroformot szívok be. Az van itt egy nagy üveggel.

Már tele volt a szívacs a kezemben a veszedelmes altatóval, midőn a jegesmedve betörve az ajtó felső tábláját, azon bedugta rettenetes fejét, borzasztó fogait felém vicsoorgatva.

»Ejh! gondolám akkor magamban: mért szijam én fel azt a hangyhalvagot? szidd fel te medve!»

S ezzel odacsaptam a a pofájához a szi vacsot.

A jeges medve abban a perczen elbódult, s ott maradt az ajtónyílásban. Két rétt hajolva. Feje és első lábai benn voltak a szobában. Tökéletesen elaludt, s hogy édes álmái lehettek, azt arcának mosolygó kifejezéséből s talpáinak czirogatásra idomult mozdulataiból kivehettem.

»Lásd, mondék neki; én most neked levághatnám a nyakadat, lehúzatnám a bőrödöt s a husoddal beérhetném két hónapig. De én azt nem teszem — opportunitási szempontokból. Magyar vagyok: hozzá szoktam a kibéküléshez. Itt rekedtem, (pedig nem is Árpád apám hozott ide,) már most honfitársak lettünk: együtt kell laknunk a Ferencz-József földön. Ha én téged most megennélek, ellenem jönne az egész atyafiságod: nagy minoritásban vagyok: ők megennélek engem. Lépjünk alkura. Te ne bánts engem. Én nem bántalak téged. Aztán keresünk egy harmadikat, a kivel jól lakjunk mind a ketten.

A híres lószelidítő Rareynek volt egy titka, a mely most már nem titok. A legvadabb lovat tíz perc alatt engedelmes, szelid báránynyá alakította át s az egész mestersége abból állt, hogy choloroformot szívott fel vele. Ettől az állat elbódult, s mire felocsudott, egészen át volt változva, s azontul, a mint megszelidít-

tője ruháin, vagy kezén megérezte a hangyhalvag szagát, hagyott magával mindent tenni.

Ez volt a világhírű Rarey titka.

Most én azt medvéen kísértettem meg.

Hanem annyi elővigyázattal mégis voltam, hogy a kábultság ideje alatt a két első lábára két hatalmas matróz téli keztyűt huztam fel, a mi körmeinek gyakorlatba vételét lehetlenné tette.

Kísérletem tökéletesen sikerült.

A mint a chloroformozott jegesmedve kábultábul felocsudott, nem volt az a fenevad többé, a ki az elébb. Elkezdett gyöngéden nyihogni, mint az ajtón bekérezkedő kutya, s mikor közel mentem hozzá, szépen megnyalta a kezemet, a tenyerével pacscsot adott, mint a kis kutya, s az orrát oda dörzsölte a térdemhez.

Én ezen még csak nem is csodálkoztam. Ha lehetett a rettenetes vadkanbul szelid disznót idomítani, miért ne lehetne a vad medvéből szelid medvét? Már látom előre, hogy fog e vívmányom tért foglalni az egész világon? Hogy fognak nyáj számra legelni ezek a a szép medvék az erdőben s ügetni hazafelé a faluba a medvepásztor dob és tilinkó szava mellett. Nyáron gyapjut fog róluk nyöni a gazda, télen kukuriczára fogják, kihizlalják. Milyen permanens rovat lesz a Pesther Lloydban: einschurige Bärenwolle: steigend; — Bärenhäute: starke Nachfrage! — Bärenhäute: in ministeriellen Bureaus sehr gesucht! — Aztán kocsi elejbe is lehet őket majd fogni. Az lesz az igazi földes ur, a ki majd ilyen négyes fehér medvefogattal rukkol be a karczagi vásárra! A gazdasszonyok pedig medveteket fognak fejni.

Megfejni a medvét? És miért ne? Ha őseink ihatlak lötejet! Hát aztán a szamar valami szép állat? Még is megiszszák a tejét. Genovevának a fiát, pedig princz volt, egy szarvas dajkálta ki az erdőben, s Ugolinot, mikor éhhalálra volt ítélve, alattomban a menyecske leánya táplálta tejével, le is festette azt Rafael. Hát engem miért ne táplálhatna a jégsivatagban éhhalálra elhagyottat egy anyamedve!

Megpróbáltam és sikerült. Csak az a kár, hogy nem látta ezt a jelenetet Rafael, hogy mingyárt lefotografiázhatta volna!

Most már tehát a fehér medve még fiának is fogadott: annyira megszelidült Rarey mester titkos rendszerétől.

Ez azonban csak egy medve. De hát a többi? Künn a hajó körül már hangzik rettentő ordításuk. Percz mulva ellepik a hajót fenne vannak a földéletén

s dörömböznek a csapó ajtókon. Az én szelid fehér medvémmel remeg. Reszket az én életemért.

»Ne félj Bábi! (Ezt a nevet adtam neki.) Én beszélni fogok a te hazádfiaival.

Bábi érzékeny szemmel tekintte fel rám, mintha szánakoznék rajtam.

Óh tudom én annak a módját. Minden embert meglehet vesztegetni, még a fehér medvét is.

A természeti ritkaságok kabinetjében ott álltak sorba rakva széles száju üvegekben azok a mindenféle ritkaságok és csodák, a miket tudósaink az európai múzeumok számára spiritusba tettek, aztán itt hagytak, még a sokat emlegetett rózsaszínű tengeri kutya is.

Azokat én beleraktam két háti kosárba s a két kosarat a Bábi hátára nyergeltem. Magam pedig felvettem egy fehér medve bundát, (si fueris Romae, romano vivito more) azt befeeszkendeztem köröskörül chloroformmal. A mellett orromat számat, átkötöttem eczetbe mártott kendővel; nehogy a chloroformtul magam is megszelidüljek s eként Bábit bocsátván elől, felnyitám a fődélzetre vezető ajtót.

Aként okoskodtam, hogy a medvék rögtön neki fognak esni a háti kosaraknak s akkor megtudom, hogy melyik közülök a király? Az fogja elvenni a legnagyobb csemegét: a spiritusba tett rózsaszínű fókát. Akkor aztán csak annak a barátságát kell megnyernem.

A hogy psychologice kiszámítottam, úgy lett. A lépcsőn felkapaszkodó Bábi kosarai egy percz alatt kiváltak üritve. Egy hatalmas nyolczadfélállás magas medve óriás volt az első, a ki a küldött ajándékokból a medverészt magához ragadta. A többiek valószínűleg miniszterei voltak; azok is kikeresték a javát; a legapróbbak holmi spiritusba tett egerek, már csak a velük jött kék rókának jutottak. Nehány fehér medve protestált nagy bömbölve s a karfákra és árbozokra mászott: képezvén az ellenzékot. Ezek csak a fejéikhez vagdalt üres üvegeket kaptak.

Mikor aztán el volt költve minden csemege, s kiszürcsölve minden spiritus, akkor a medveóriás elkezdett lassu mormogás hangján beszélgetni az én megszelidített medvémmel: a ki viszont félreérthetetlen gyöngédséggel nyalogatá meg a medvefejedelem pofáját s a fogaival gyöngéden beleharapdált a nyaka szőrébe.

Ez a medvenagymogul felesége!

Hüh! Lánczos milliom! A fehér medvék királynéje maga volt az, a kitől én — tejet kölcsönöztem!

Az éjszark éléstárháza.

A medvefőnök előtt úgy látszik nagyon gyanusak voltak a téli keztyük, a mik Bábi első lábaira voltak huzva. Ezekre morgott legjobban. Bábi elővette az engesztelés minden asszonyi praktikáját, végre midőn semmi sem használt; odafutott hozzám, s fejével inte, hogy jöjjenek elő a lyukból.

Csak akkor léptem ki a fődélzetre. Biztosan éreztem magamát a chloroformozott bundában.

Minden oldalról rohantak rám a fenevadak; de a mint közel értek hozzám, egyszerre elbódultan dülöngéltek erre arra s nem bántottak.

A medveherceg elszörnyedve udvarának e szolgalelkűségén, saját legmagasabb fogával indult nekem, hogy összetépjen, hanem aztán ő is úgy tántorodott hanyatt, hogy ha hitvese karjai föl nem fogják, a fődélzetre esik. Egy tekercs hajókötél feküdt az árboz mellett: arra hanyatlott, mint egy trónusra s fejét aztán Bábi ölébe nyugtatta.

Én pedig hirtelen előrántok bundám zsebéből egy tilinkót, s jól tudva, hogy ennek a hangját szokták a medvék megérteni, rákezdem egy keserves nótára. A tilinkóhangra a megjámborult medvék kezdtek ébredezni, a fejedelem, a kinek én Marczipán nevet adtam, eleinte csak lábait rángatta, majd a füleivel billegett a nóta után, végre felugrott a helyéből s maga kezdé el a tánczot, két lábon állva, s a tenyereit lelóggatva, míg utóbb, a példán felbuzdulva, egész udvara belevegyült a polkába, s tánczoltak mindaddig, a míg csak én fujtam. Akkor odajöttek hozzám gratulálni mindannyian s csóválták volna a farkukat, ha lett volna. A medvefőnök éppen oly kegyes volt, hogy megölelt; csak úgy ropogtak bele az oldalbordáim (Már akkor elpárolgott a chloroform a bundámról) s oda ültetett a kőtéltrónra maga és Bábi közé.

De nem a gratulációkra s kitüntetésekre volt én nekem szükségem; hanem egy nagyon praktikus eszme létesítésén törtem ugyanakkor a fejemet.

(Az anyám olasz volt: innen van a véremlenben a spekuláció!)

Igy okoskodtam. Ez az ezer meg ezer fehér medve itt a jégszark alatt csaknem élhet levegőből! Olyan állat pedig, a mivel az éhséget elverje, ide csak ritkán vetődik. Az esztendőnek három hónapján át ugyan van szüretje; akkor a czethalászok itt hagyják számára a foggott czethalának minden husát, a mi csak medvének való. De mit esznek a többi nyolcz hónap alatt?

Kell, hogy a mindenről gondoskodó természet állított fel légyen a számukra egy-egy kifogyhatatlan

tárházat: egy-egy nagyszerű jégbarlangot, a hol özőn-vizelőtti állatok vannak eltéve jég közé bőrostül, husostul mind a mai napig épen megtartva. Van rá élő példa: a szentpétervári természettani muzeum nagy mammothcsontváza. Annak a gazdáját ép hussal megtartva lelték meg — épen a fehér medvék — a siberiai jégbarlangok egyikében s felét megis ették, mire az emberi szem ráakadt s a mammoth hus még akkor is friss volt.

Tehát én oda spekuláltam, hogy ha én ezeket a fehér medvéket úgy megszelidíthetném, hogy ezek elvezetnének engem ahoz a jég barlanghoz, a honnan ők és őseik éldegéltek eddig, keservesen kaparva fel a jeget az eltemetett huskincsek fölül, hát majd csinálnék én nekik csákány és puskapor segélyével olyan nagyszerű államkölcönt, hogy mindennap karácsonjuk lenne tőle s még nekem is maradna öreg napjaimra. Az éhhalál minden télelme megszűnne az egész Ferencz-József

öldön örök időkre (nem úgy, mint azon a másikon a Duna-Tisza között), ha ez az özőnvizidei husbánya embernek föl lenne fedezve.

Ide el fognak engem vezetni az én medvéim.

Sőt talán el is v i s z n e k !

Hátha behagyják magokat fogatni egy szánkóba, mint a kutyák s repülünk a kamatbiztosítástalan vasuton a gőzvonat sebességével!

E terv kiviteléhez is egész diplomacice fogtam hozzá. Mert az embernek, mikor medvékkel van dolga, mindig azon legyen a főfigyelme, hogy azt hitesse el velük, miszerint minden indítvány a közjöllét előmozdítására s a fejedelem tekintélyének megszilárdítására, nem pedig az indítványozó személyes érdekeinek előmozdítására czéloztatik.

(Folyt. köv.)

Tallérossy Zebulon levele Mindenváros Ádámhoz.

Tekintedezs barátom uram!

In izs hodolom divatos modinak. Lefografiazta engemet Doktor Borsos-Koller-firma olajba eczetbe. Jobbrul, balrul, en face, en profil, demie profil, hatulrul, talptul, fejtetőtül, — ülve, allva, fil labon allva, fekve, szaladva, tanzolva, — Apollo-posituraba, Bachus-frizuraba, közipkori panczil-jelmezbe, frakba, jeges-medve-bundaba, — nevetve, sirva, szonokolva, lelkesedve, — egiszsigesen, pirosan, betegen, elcsigazva, — körszakalal, lekonyult bajuszal, kiborotvalva közipen, a gólul, majd két oldalt kiborotvalva, kecskeszakalval, francziaul, szakalosan bajusz nélkül yankee-modra, egiszen lenyalva paposan, — Andrasy hajval, kopaszon czopfoson, üstökre, Krisztus fürtökre meg á la Görgey, egy szoval minden lehecsigezs helyzetekbe, hetvenhitfile posituraba. Azokat becsinyaltam szip bagariabör albumba, akit Posner-Jesus-Maria szent Jozsef varatta maganak magyar ipar altal bicsi compactornal.

Jo lesz meglepnyi vele Menyuzs barátomat nevenapjara, mondok. Fogja örülni neki nagyon.

Jol van. Kapom tehat fringiamat, rakötöm magamat, fejemet bedugok baranybör kucmaba, felakasztom hatamra ezüstgombos be-

kecset, izs benyitom Menyus barátomhoz mondvan:

Tisztelt palyatars izs kedvezs kebelbaratya nekem! Nesze, fogd meg ezt a nagy foliantust. Vagyunk bene hetvenheten, kik tigated egyforman tisztelyük. Ha valamikor ara vetemednil, hogy ligy miniszterelnyög, emlékezzil meg albumhoz mellikelt hazafiakrul, kik tigated szomorú szamkivetetisedben izs hiven ragaszkoták is jo szivel megetek vacsoraidat. Valogass belülök magadnak három miniszter alamtitkart, kilencz kormánybiztost, harmincz főspanyt izs nyoczvanegy nyugalmazot tabornokot, — az mind kitelik abul. Agyon az isten neked elegendő erőt is batorsagot ezen kinevezisi actiora.

Menyuzs barátomnak vastag könyvek ki-potyogtak szemibül irzikeny dictiora. Azutanosztan felelte nekem következendő ismert modorba:

»Draga egyetlenegy barátom Zebi! Hogy van ma nekem nevenapja, az engem nagyon meglepte. daczara, hogy it ez a felteritet vacsoraasztal vendigeekre varja. De ti, barataim, most engemet még joban meglepitek, daczara, hogy kit hónap ota mindennap irtesülöm Re-formbul előre kiszített meglepetisrül. Nem vagyok miniszter. Kit esztendeje, hogy haraxok

s othagytam titeket fakipnül s hogy, miután hazának minden fiara most legnagyobb szüksége van, titlenség munkájába faradozok. Különben nyugot lelkiismerettel tekintem vissza alamfiruiui pályamra. Mert nekem mindig haza volt első, anak javat minden személyes érdekemnek följje helyeztem, amint az lefignyeseben kiderül ország kaszszajanak privát kaszszammal való összehasonlitasabul. Ezt a könyvet pedig mindig fogom lapozgatnyi, gyönyörködve, hogy még anyian vannak, akik engemet tisztelik.«

Elkeztem sirnyi magam izs s mélyen meghatva, szétozslotam.

Különben jól megvagyom magamal elgedve. Most mar letem tekintedezs barátom uramnak

alazatozs mindenvaro druszaja.

T. Z.

Hogy csinálják az opera repertoirt?

Színfal mögötti színjáték. Sugták Kritikus Kriesinek.

Személyek:

Hans Hochen-Lochengrün impressarió.

Böhm arrangeur voyager.

Werkli Gyula, primo amoroso.

Ferencz, a színház szolgálja.

Lohengrün. Verflixte Gschicht das! Minden héten repertoirt csinálni az embernek. (Végig terpeszkedik egy balzacon s nagyot ásít.)

Böhm. (Kezében utitáska.) Szö! csibukdzsi, dem Herrn Hans einen Peifehkopf.

Eunuch. (csibukot dug az impressarió szájába, egyuttal köpvén is helyette.)

Lohengrün. No was wermer spielen?

Böhm. (Az ajtó küszöbön.) Én megyek Shangaiba meg nézni a hindu »Walkürök-et.« Adieu!

Ferencz. (megfogja a kabátja szárnyát) Hohó! hát a repertoirt?

Böhm. Verflucht! Hát csinálja meg az impressarió, az arra való.

Lohengrün. (ki az alatt pipázva aludt) Was? ich solls machen? Hát adjuk a »Bolygó hollandit.«

Ferencz. Ohó! azt nem lehet. A hajónak kilyukat a feneke, Szabó meg berpkedt.

Böhm. No én megyek Timbuktuba. Ott adják a berber »Tristan und Isoldét.«

Ferencz. Hohó! hát a repertoár?

Böhm. Hol dich der Teufel! Mondtam már, hogy az az intendans dolga.

Lohengrün (félbred.) Mi? az én dolgom? Hát akkor adjuk Lohengrint.

Ferencz. Ohó, az nem lehet! A hattyuba bele esett a moly, Udvardi pedig beteg.

Böhm. De most már csakugyan megyek Jakaterinoslavba, ott adják a muszka Meistersängereket.

Ferencz. Hohó! Hát a repertoirt?

Böhm? Himmelkruzifix! nem mondtam már ezerszer hogy ott az intentans?

Lohengrün. (félbred.) Én? nohát vegyük elő a »Rienzit«

Ferencz. Nem lehet, kérem alásan. Benza rekedt Balázsne nincs itthon, Ellinger elveszítette a magas C-t. Korcsek pedig haragzik.

Lohengrün. No hát akkor csináljatok, amit akartok (falnak fordul.)

Böhm. Felhasználom az alkalmat s elsonpolygok Beludzisztába, ott Jakub khan előadatja a »Siegfriedet.«

Ferencz. (Kifakadva.) De menykö teremtette! valamit még is csak csinálni kell azzal a repertoárral! Én csináljam talán?

Lohengrün, Böhm (egyszerre.) Welche Idée! persze hogy maga csinálja meg lelkem Franczikám, hiszen csak maga! tudja, hogy ki nem rekedt.

Ferencz. Igaza van az uraknak; nohát meg is csinálom én, ha csak a kell.

Werkli Gyula (titkon Ferenczhez) Édes Ferikém, lássa maga druszája az én apámnak, megtehetné azt a szivességet, hogy olyan repertoirt csinálna, ahol Tanneré lenne a primadonna.

Ferencz. Jól van, de nem ingyér. Hát jó lesz az Afrikai szerecseny asszony«, meg a »Fekete dominusz.«

Lohengrün. Jó lesz akármí fityfene, ha már Wagner nem lehet. Én megyek filharmoniat dirigálui Beyreuthba. (El.)

Böhm. Én még Turkesztánba. Ott előkerül az egész tatár »Niebelungen.« (El.)

Werkli Gyula. Ferencz, Ferencz! maga engem ki játszott.

Ferencz. Eh, hagyjon nekem békét. Az ur a pokolban is ur.

(Végig hever a balzacon s megcsinálja a repertoirt.)

Sz—y. Beste lélek ! Minden abrakomat ennek a rudas dögnek adom, még sem halad a kocsi.

A kápolna kincse.

Dugacs Péter olyan hitvány kis ember volt, hogy egy pinczabeli mulatozás után, felmagasztalt bajtársai szépen hóba takargathatták, a falu végén álló elhagyott kápolna közepén.

Isten csodája, hogy meg nem vette az isten hidege, vagy legalább a farkas.

De azért, hogy oly kis ember volt, elég nagy volt a rettentő bosszura.

Egyszer csak hire futamodik, hogy a kápolnában kincs vetette fel magát. Látták is a mikor tisztult.

— No ezt meg kell emelni. Ki is ment az egész cimboraság éj idején.

... Persze azt nem tudhatták, hogy Dugacs Péter uram előzetesen konferenciát tartott Dukát Petivel, aki vala hórihorgasságra nézve egy élet is meghaladó vályolyvető cigány....

Éjfélkor, a legmélyebb csöndben egyszer csak kékes láng lobban fel a kápolna közepén.

Utczu rajta, neki mennek a szerszámmal s rittig! a harmadik kapavágásnál megcsendül valami. Hát egy mennykő nagy vasas láda.

Majd megszakadtak bele mind a nyolczan, mire hazaczipelték. Ott aztán bereteszték a szoba ajtaját ablakát s neki fogtak a láda felfeszítésének.

Hát amit ott vesződnének, egyszer csak a láda fedele felpattan magától s kinyulik belőle egy sötét magas alak. Maga a pokolbeli ördög.

Nagy idő telt bele, mig annyira magokhoz térhettek, hogy az egyik elkálthatta magát:

— Hisz ez Dukát!

Dukát hát — rikácsolá erre Dugacs Péter hangja a kályha mögül — hogy ne volna Dukát, hanem ti perze nem ily nagy darabban, hanem apró a felváltva szerették volna.

Köszönje, Dugacs Péter uram, hogy már ekkor kitavaszkodott, mert bizistók nem állók érte jót, hogy megint hóba nem temetik.

Tallérossy Jakab levelei kedves urabátyához Tallérossy Zebulonhoz.

Tekintedezs uram bátyám!

Örömei larok dicsőséget, mit uram batyam világ híri ujság lapban, Üstökösben aratya szörnyü böles, is meghigat feltalalasaival, kikel constitutionalis hazának elmerült financiajat czopfjanal fogva hinarbul kirantja.

In ezt kedves uram batyamtul nem irigylek, hanem milto ura öcse akarok lenyi, is lipegetnyi hazaszeregetiben kifarat labai dicsőséges nyomaba. Ez családi kötelességem izz, mert hogy mindenhatonak tezzete kedves uram batyam mind csupa kisazon leanygyermekkel meglatogatnyi, hat in letem familianak firfi dicsőséginék örököse, nekem kel nagy nevet conserválni mit uram batyam familianak szerezte, mert moztst mar, in vagyok sustentator familiae.

Nekem izz megvan nagy krachmentő idea, mit ha nagymiltóságú keresztapam Ghicz Kalman bacsí minster ur elfogagya, alomhaztartasban kecske izz jolakk, is kapuszta izz megmaragya.

De ezt, hogy impozantusab legyen, nem mondok ki mingyar, hanem csak utolsó levelemben, is fokozok irdeket azal, hogy előb bolondsagokat beszilek ország buborka fajanak tetejire szerencsisen felmaszot magas firfiakokrul, is trefalkodok különösen kit legnagyobb hazafirul, melyek ország finanzezejin leggazdagab tapasztalásokat szereztek maguknak, is midün ország üres pinzacskoinak ösze zsugorodot kalangyairól — nalunk így neveznek kizs kazalt — (komo)dusan lelipetek, letörleszthetetlen draga emlikeket hagytak maguk után Beajfirulok ezeket, is ezeken fitogtatok Üstökös csilagbul kisugaroztatot eszemet, hogy ország lasa, hogy Zebulon bacsin milto Jakab öcse successornak megvan.

Hogy egisz világ varakozasat meglepjek, azirt nagy ideat csak utolsó levelemben kötök Üstökös orara, azaz farkara, hunet oztan? leolvashatya minden hirezs financ capacitas, is csudaikozhatya Zebulon bacsí Jakab öcsinek hazamenő talalmányat.

A hiresek közt első Meranus Menyus, ki lanczhid megváltast feltalalta, is keleti vasut ipitist megfundirozot; ü közte, meg Üstökös közte nagy hasonlatosag tenalja, mert Üstökösnek farkaja megvan, ü neki pedig farkadinaja meg van; — aha tudok mar: amaz a kan Üstökös, ü pedig za nyüstin Üstökös, — aha, ezirt kokeritiroza, is karaziroza ütet mindig kan Üstökös.

Következik Kerkalopolus karlopulus, küszin banyabul elkalopirozot tisztajövedelem kartul Carbonius-

nak izz hitak, hanem moztst mivel hogy eztet duplan tete Bisdarbonasnak hinak, hirezs let alam kredit is ocsó kamat feltalalasanban, — üneki izz van hasonlatosága Üstökösöz, mert Üstökös csilaguton lakozik, üneki pedig csilaguczaban van háza.

Kető alitota deficifabrikat, is csinalta ügyesen, jo nyeresig melet igen sokat, de van harmadik a Szil, ki minden deficitet efuja, — uralkodoi nevin úgy hinak: juvenus ventus.

Most beajfirulok nagy alomgazdat, Odanemardust de gente Zsedin, ki mit kit első hivatalnyokokat is nyokoknikat megcsinyalta, harmadikbul eltartya.

Oztan van Paulus Saracenus, ki nagy financer operationak sikerinek vitize, hogy mikor mak, is kukoricza utan turta földet, Darius kincsit megalalta, — rendeltetise nigy első, kik finantudomány magjatu! 10 xr antre melet való 8 mazzas capacitasra kihizlaltatottak, egy harapasal felfalnyi. Harapat harapas, csak elülrül cadencia, hatulrul csütörtököt mongya.

No moztst nyakon fogok diak part nehiz agyujat, ki suha se nem laczik, mint kínai csaszar, — ü diakpart concertyiben bombardon, — sok titulaja meg van mint kínai csaszarnak, portentum portentorum, in periculo auxilium, azirt így hijak, mert ritkan tuggyak belüle hangot kifujni, hinak így izz»tonus campanillus sonorus« mert ü beharangozza diakpartnak, amugy pedig neve Antonius Ccenginus detonatus, — detonatusnak hijak mert akar mint agyu akar mind bombardon, akar mint kolomp mar egészen elhangozta magát, — ü halgatnyi arany, beszilnyi fapinz, mi jo diakpart szamara kiszpinznek, ha elvesztik izz, nye kar irte . . . no nem izz montam jól ezt ünepilesen visszavonok, halgatnyi miskolczi koesonya, ki tal fenekibul pislogja, beszilnyi koficz kitül diakpart jolakta míg se nem hizik tüle, — ej no, így izz anta hasonlat, . . . beszilnyi csukamaj olaj, orvosag biakpart hektikara, ki adig csuda szer, míg be nem veszik beszilnyi kulimasz, kivel épületes, monumentalis diakpart bölcsesiget kimeszelnek fehire . . . aha, ze sincs van okosan mondva, nehezen talalok a szegfej gombajara, csak úgy mondom: hogy amit elhaltatya egy esztendeig, az bölcsesig egy esztendeig, aztan mit belüle kibeszili egy minutaig az mingyar nem bölcsesig izz örök bölcsesig, ha vele halgatya, — Detonatus azirt teszi oriasi haladast bölcsesigben.

Mig egyet beajfirulok ma, töbit jövőre hagyok. Ez nagy nagy izé, mert diakpartnak, is minden tudakos — nye tubakos — partnak elefantja, Puliszka Naso. Szakacsönyv szerint kiszült receptye: vigy $\frac{1}{4}$ risz puliszkat habard ösze jól, hogy lagykemin kotyvadék legyen belüle, oztan vigy $\frac{3}{4}$ risz orot ted fölül ciferblatra dekoracionak, oztan had kiszaradni, mert szaraznak kel lenyi, de nye süsd ki, mert sütelenek kel maranyi, oztan kiszen van. Ebül laczik, hogy e puliszka izz koficz, ki elbujt ora hatamögé, is onnet nye tud elő gyünyi töbet Mig izz megkülömböztetek, igazi puliszka Erdilországba kotyvasztatodik, de ez totorszagi gyuras, patriotank, ostyepka a lelke, azirt nagyon zamatos, ki eczer megkostolta, örökre megkivanya, hogy mas egye meg egiszzen. Nye volt Zebulon bacsinak igaza, mikor aszonta

ELÉGÜLTSEG.

Elázott a fél tót atyafi s végig terült az ország-
uton. Egy ismerőse megtalálta s hogy keresztül ne gá-
zolja rajta a kocsi az utszélre vonszolta, mire az
egy kicsit felocsudott mámbából.

— Ugye nagyon rosszúl van? — kérdé résztve-
vőleg.

A jámbor fel se nézeit, csak úgy motyogott ma-
ga elé:

— Bár csak minidég így vónám.

HÁZI BÁLBAN.

Bankár. Ejnye Medve ur, már bocsásson meg,
az még se illik, hogy ön a nőket a tánczteremben hagyja
s ide jön fagyaltozni. Jegyezze meg, hogy én önt nem
jeges, de tánczos medvének hittam ide.

hogy Naso ormanyaval kanál, tisztisigél legyen mondva,
minden koficzban, mert hát ü maga koficz, de olyan,
mibül fenyé se nem tud valámit kikanyalazni. Nasonak
sok irdeme, míg töb hire van, kisz aldozat, van neki
feneketlen papzsák, feltalaloja compatibilis fizetiseknek,
vitez emigrans megvolt, mözst míg vitezib dolegatyus
ablegatyus, museumgatyus, akadi-mokus, komikus, oz-
tan míg szazfile gatyus is mokus is azontul kömives
czehmester lutranus. Julius-Caesar aszongya rula: sufficit
orbi, mi magyarul anyit teszi, egy maga teli teszi egisz
vilagot

Zatyafisagos ur jovoltaba ajalvamagamat maradok
tekintedezs uram batyamrjak

alazatozs szolgaja, is uraöcse
T. Jakab.

Történeti hagyományok

„B e m a p ó r ó l.”
Az öreg ur csizmája.

Kolozsvár fényes karácsonyestét ült, midön az
osztrák sereget Dézsnél szétrobbantva, oda kardcsapás

nélkül bevonultunk s a mi karácsonfánk sem maradt el
csak hogy annak gyertyái a polgárok ablakaiban és a
polgárok örömkönyüiben égtek.

A karácsonyfa lombjai sem hiányoztak, csakhogy
ezeket virágbokrok és koszoruk képében szórta a szép
hölgylvilág győzelmes fegyvereinkre, melyeket a bevo-
nulás közben szuronyaink hegyével fogtunk fel. Nem
hiányzott a szülők, testvérek s kedvesek csókja sem;
mert sorainkban és azok után Kolozsvárnak nem egy jó
polgára vonult be, kiket ölelő karok fogadtak.

Itt tehát kitűztük az ország nemzeti színü zászló-
ját; azonban a történelem följegyezte, hogy Szeben
alatt »Thegethoffunk« megfeneklett s az öreg ur Szé-
kelyföld felé visszavonult állásában Medgyesnél hallá
meg, hogy Erdély felső részén is ujra baj van; hogy a
betört ellenség Ricskó ezredet a beszterczevidéki pa-
rancsnokot visszaverte s megölte.

Zubovics főhadnagy megnyerhette fogadását pári-

zsi utjával, de sebesebben annyi utat be nem lovagolt, mint a beszercevidék segélyére siető Bem apó csapatja gyalog. Másfél nap alatt már Besztercén volt s már megérkezése napján kiverte a határból az ellenséget, mely nyakrafőre szaladt Vatra-dorna felé.

Erről aztán kedélyes hadijelentés közöltetett az akkori egyetlen erdélyi magyar lapban a »Honvédben«, melyben elmondja, miként fut az ellenség a havon, míg ő meleg ágyban fekszik le Besztercén.

De csizmája történetét e jelentésben elhallgatta az öreg ur.

Ő ugyanis keveset gondolt a sereg podgyászával, markotányosnéival, melyeknek és kiknek nagyrésze már rég elmaradt vagy elfogatott: de legkevesebbet saját magára. Elannyira, hogyha hadsegédei nem gondoskodtak róla: akárhányszor ing nélkül maradt.

Most is a győzelem estéjén vették csak észre, hogy az öreg ur egyetlen pár csizmája annyira elszakadt, miszerint másnap reggel képtelen lett volna a szemle megtartására győzelmes csapatai felett.

Előbb Beszerce minden suszterért följáratták: de az öreg urnak oly kicsiny lábai voltak, hogy egyetlen egy sem talált rájuk. Most hát a tisztikart vették sorra s szerencsére akadtak is egyetlen olyan tisztre Pucht századosra, ki akkor érkezőn Pestről azon ritka kellemtességű helyzetben volt, hogy két pár (!) csizmával rendelkezhetett.

Ebben rukkolt ki aztán másnap reggel a győzelmes tábornok.

Nur nikt szisszen!

Keményen állott a csata Vizaknánál; az elhatározónak vélt csata Erdély sorsára, melyet csak a piski hídnál lehetett megfordítani.

Az öreg nemcsak azt a vakmerőséget követte el, hogy hirtelen hányatott sáncaiban alig pár ezer emberrel (a többit Kemény Farkassal Beke ezredes elé Dévára küldötte; a régi székelyeket pedig haza ereszté, hogy hozzanak friss rajokat. Puchner osztrák tábornok összes haderejével szembeállott, hanem az első sikertől fölbátorítva, Petőfit a sáncozokban előnyösen védett honvédekhez küldé, — ki elkezdette szavalni híres költeményét:

»Ha fél kezünk leszakad is,

Ha mindnyájan elveszünk is, előre!«

Erre aztán megtörtént a roham; de meg a vere-ség is. Mert az ellenség észrevette, hogy az egész magyar sereg a csatárláncból áll s a »sereg« zöme egy szakasz, 50—60 emberből áll a 31-ik százalaj lobogójával, s rohamot rendezett a kis seregre.

De ez a történelem dolga, mely az egészet hiven följegyezte.

E csata elején történt, hogy az »öreg ur« a székelyek »Bem apója,« mint rendesen, kedvencz ágyui mellett állott.

A z ütegparancsnok észreveszi, hogy Puchner, az ellenséges tábornok, ki épen nem állott a lángész hírében, kíséretével a lőtáv körébe érkezett. Rögtön arra fordíttatja az egyik ágyut.

— Wass vollen sie? (Mit akar ön) kérdi selyp-németséggel az öreg úr.

A tiszt jelenti, hogy Puchnera akar lövetni.

Az öreg ur rémülten rohan az irányzott ágyuhoz mely fölé már kanóczot emelt a tüzer.

— Um Gottesz willen! Nur nikt szisszen: Wenn der General fält, könnnte man sztadt seiner einem wahren Feldherren szicken! (Az Isten szerrelmére! Csak nem lőni, nem lőni! Ha a tábornok elesnék, még jóraivaló hadvezért küldhetnének helyette!)

S az ágyut más irányba fordíttatá.

Volt még e csatának egy epizódja, mely megérdemli, hogy emléke fenn maradjon.

A csata már veszve volt, a csatárvonalba felosztattott kis serget rohanó tömegek szoriták vissza.

Csak a kis honvédszakasz, a sereg zöme állott még a zászlóval, A. volt osztrák százados Bocsánczy (ma képviselő) és Varju hadnagyokkal.

E szakaszt most egy osztály könnyü lovas rohanta meg, melynek parancsnoka. A századost fölismervén rákiáltott, hogy nyujtsa át kardját.

A tuhyomó erő láttára előre is lépett, hogy kardját átnyujtsa, de a két fiatal honvédtiszt, ki még nem értett az erők mérlegezéséhez, tüzet vezényelt s a lovas osztályból többen elesvén, az zavaradottan vonult hátra.

A sereg zöme (a kis szakasz) pedig nyugodtan vonult vissza. A századost magára hagyva a csataterén.

Merre ment, — mi lön belőle? — senki többé nem tudhatta!

P. Szathmáry Károly.

Egy bakra jutott fejedelmi sarj. Mikor József főherczeg Erdélyben utazott, Dévánál a kocsjja bakjára kapaszkodott fel Hunyadmegye főispánja, Barcsay László, kinek ősei Erdély fejedelmi székét birták egykoron.

Stolz lieb ich den Spanier!

RANGOSEMBER.

(Béranger.)

Hogy megeszem mindenem :

Azt vetik szememre . . .

Balga beszéd! Ünérzettel

Azt felelem erre :

Ki nem bír semmivel

Hejahuj!

Nem pusztít az semmit el.

Nagy a költség, biz ezért

A gondok nem üznek :

Szüz a lelki-ismeretem,

S a tárczám még szüzebb . . .

S ki nem bír semmivel,

Hejahuj!

Nem pusztít az semmit el.

Az ingyencznék ősi jussát

Felemészti gyomra —

Nekem enni, s jó bort ad a

Vendéglős hozomra.

Ki nem bír semmivel,

Hejahuj!

Nem pusztít az semmit el.

Dorval tudad birbicselve

Tenger pénzen, kincsen . . .

Hiszen én is játszánám, de

Mit feltegyek : nincsen,

Ki nem bír semmivel,

Hejahuj!

Nem pusztít az semmit el.

Kaczér lányra költve Mondor

Adós, — nem irigylem ;

Engem Lizett ingyen szeret

És meg is csal — ingyen.

Ki nem bír semmivel

Hejahuj!

Nem pusztít az semmit el.

Az „Üstökös“ eredeti okmánytára.

Hivatalos stílus. B. város gazdasági tanácsnoka 1871-ik évben Kr. szül. u. szóról szóra következő je-tést tett.

Tekintetes városi tanács!

Az városnak nagy göbe disznoja szerencsésen és baj nélkül a szokott utakon és modokon megmalaczoz-

ván, — élő és szörnyen rőfögő magzatokat szám szerint 8 at. hozott vala létre.

Minthogy pedigtelen Verböczy tripartitumának egyik része, és valamelyik szakaszának értelmében az tartozzék követné főtárgyát: ennekövetkezében kérem az czimzett városi tanácsot, miként az hivatkozott nagy göbe disznó, — apró és rőfögő magzatait örvendetes tudomásul venni és az elődisznók lajstromába, annak rendje és módja szerint beiktattatni méltoztassék,

Egy másik hivatalos jelentés pedig így hangzik :

Szomorodott szívü tudositása alólírott tanácsnok-nak, melyben elkeseredetten jelenti, a néhai Horacskó Mihály szerencsétlen szélvész habok rettenetes hullámai között martalékul gyászosan áldozat lévén, melytény szomoru valósága iránti tekintetéből tanuk szigorú ki-hallgatásával.

Házasulandóknak.

A leány is akkor a legkapósabb, mikor tizenhatodik évét éli. Hasonlót cselekszik ez idén az „ÜSTÖKÖS“ is, hát elvárjuk tőletek, hogy e farsangon még kapósabb legyen. Egyéb-iránt beszéljeteK a papával.

Előfizetési felhívás

az

„ÜSTÖKÖS“

czimü humorisztikus hetilap
tizenhatodik évfolyamára.

Egész évre . . . . . 8 frt.

Fél évre . . . . . 4 »

Negyed évre . . . . . 2 »

Az előfizetési pénzek az »ÜSTÖKÖS« kiadóhiva talához (Baráttér Athenaeum-épület) küldendők.

La ptuiajdonos és felelős szerkesztő:

JÓKAI MÓR.

Lakása Stáció utca 80-ik szám alatt.

Pest. 1874.

NYOM. AZ., „ATHENAEUM“ NYOMD.

(Athenseum-épület.)

Hirdetések felvételnek :
LÁNG LIPÓT ÉS TÁRS.
1-ső nemzetközi hirdetmé-
nyi iroda Mária-Valeria
utca Thonet-udvar.

Rajzolja
JANKÓ.
Metszi

POLLAK.

Hirdetések az Üstökös számára egyedül féladandó

Láng Lipót és társnál,

I. nemzetközi hirdetések felvételi iroda

Budapest, Maria-Valeria utca Thonetudvar.

ugyanott mindennemű ujság részére hirdetések felvételnek.

Figyelmeztetés bálrendezők számára.

Épen most jelent meg a számos újdonsággal szaporított és legolcsóbbra megszabott árú **árufegyék**

Cotillon- és bál-czikkek,

valamint

Cotillon-jelvények

Figurák, csokorkák,

papir-puffogók,

tánczrendekről stb.

a legnagyobb választékban és kiváságra **ingyen és bérmentve** megküldetik.

Seefehlner J. L.

magyar kir. udvari papir- és festőszerek kereskedése.

VI., Kigyó-utca 4. sz., Budapesten.

Legközelebb jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható a maga nemében egyetlen könyv:

„ÖNSEGÉLY.”

ezímmel, a nemzörések minden betegségei számára hű és megbízható tanácsadó, dr. Ernst L. hasonszenvi orvostól.

Ezen könyv okulást és segítséget nyújt mindazoknak, kik ifjabb korukban titkos bünt vagy mértékelen kicsapongást üztek és ennek követei zében beteges gyöngösségben vagy szédült idegzetben szenvednek, időelőtti tehetetlenségnek már rabjai, vagy annak közel beállításától fenyegetettek.

Azok is, kik időszült bujakorban borbajokban, bújakoros köszvényben, húgyesüszüküllésben szenvednek, vagy kiknek tes e tulságos higanyadagok által gyöngöttetett, teljes kigyógyulást találndnak.

Ezen híres könyv, mely nagyobb világosság kedvéért bonczani ábrákkal van ellátva, tőlem 1 frt beküldése mellett, pos: a utján is megszerezhető.

Dr. ERNST L. hasonszenvi orvos.

Pesten, kétsas-utca 24. sz. II. emelet.

FROHNER-szálloda

Budapesten

Van szerencsém ezennel a t. utazókat, valamint Budapest t. cz. lakosait értesíteni, miszerint én mai nappal a minden körökben ismert

FROHNER-SZÁLLODÁT.

átvettem és saját felügyeletem alatt tovább vezetem.

Midőn a t. cz. közönség az eddigi tulajdonos iránt tanusított bizalma reami átruháztatását kéri bátorokodom, főtőrekvésem oda leszen irányozva, pontos és ügyes szolgálat, valamint kitünő ételek és italok által igen tisztelt vendégeim elégtütségét kinyerni, melylyel azoknak kegyébe ajánlvá maradok

legmélyebb tisztelettel

Schmidt Nándor,

szállodátulajdonos.

A legbiztosabb és legkellemesebb szer váltóláz ellen

különösen gyermekeknél, kik a keserű Chinint másképp bevenni nem képesek, a

CHININ CSOKOLÁDÉ

és a Chinin-czukor

Rozsnyay M. gyógyszerésztől Aradon (ezelött Zombán Tolnamegyében) melyeket a magyar orvosok és természet-vizsgálók és a

nagygyűlése Fiumében pályadíjjal koszoruzott.

Kapható vagy megrendelhető a birodalom minden jóhírű gyógyszerházában.

A hamisításoktól óvakodni kell!

Mindenki csak a Rozsnyay M.-féle pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el.

Néhány valódi

olasz hegedű

eladó.

Budapest, Józsefvár.

ősz-utca 16. sz. ajtó 5, a háztulajdonos Eperjessinél.